



پیش‌بینی بزهکاری بر اساس اختلال سلوک و تیپ‌های شخصیتی در نوجوانان مقیم کانون اصلاح و تربیت

مرضیه گنجوی^۱، علیرضا منظری توکلی^۲، زهرا زین الدینی میمند^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۰۴ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۱۴

چکیده

بزهکاری به عنوان پدیده اجتماعی با آسیب‌های زیادی در بعد فردی، خانوادگی و اجتماعی همراه می‌باشد. هدف این پژوهش پیش‌بینی بزهکاری بر اساس اختلال سلوک و تیپ‌های شخصیتی در نوجوانان مقیم کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه نوجوانان کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان شامل ۱۸۰ نفر در سال‌های ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به روش سرشماری بود. آزمودنی‌ها به پرسشنامه‌های اختلال سلوک گودمن (۱۹۹۷)، تیپ‌های شخصیتی آیزنک (۱۹۶۳)، هوش اخلاقی لینک و کیل (۲۰۰۵)، بزهکاری نوجوانان آیتی (۱۹۹۷) پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از میانگین، انحراف معیار، ضریب همبستگی پیرسون و انجام شد. نتایج نشان داد که اختلال سلوک و تیپ‌های شخصیتی پیش‌بینی کننده بزهکاری در نوجوانان SPSS-28 رگرسیون با نرم افزار (می‌باشند). لذا برای کاهش بزهکاری و مشکلات روانشناختی نوجوانان مقیم کانون $P <$ مقیم کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان (۰/۰۵) اصلاح و تربیت، بررسی اختلال سلوک و تیپ‌های شخصیتی آن‌ها توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: بزهکاری، اختلال سلوک، تیپ‌های شخصیتی، نوجوانان، کانون اصلاح و تربیت.

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، واحد زرنده، دانشگاه آزاد اسلامی، زرنده، ایران.

۲. استادیار، گروه روانشناسی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران (نویسنده مسئول) manzari.a@gmail.com

۳. دانشیار، گروه روانشناسی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران.

مقدمه

نوجوانی، مرحله گذر از کودکی به جوانی است و فرد در این دوران با چالش‌های مختلفی مواجه می‌شود. یکی از آسیب‌های این دوران، بزهکاری است. در سال‌های اخیر، پژوهشگران در حوزه بهداشت روان به رفتارهایی که با خود آسیب‌رسانی^۱ مرتبط است بیشتر توجه نموده‌اند (ایکساو و همکاران^۲، ۲۰۲۲). امروزه بزهکاری یکی از مهم‌ترین چالش‌های بهداشتی، روانی و اجتماعی در بسیاری از کشورهای جهان از جمله ایران است که به ایجاد انواع بسیاری از مشکلات و هزینه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی منجر شده است و به رغم تلاش‌های بسیاری که در دو دهه گذشته در جهت افزایش آگاهی عمومی نسبت به آسیب و خطر بزهکاری صورت گرفته، هم‌چنان در حال گسترش است (خاطری و همکاران، ۱۴۰۳). بزهکاری، اقدام به عملی است که برخلاف موازین، مقررات و قوانین جامعه بوده، انجام آن موجب پیگرد قانونی می‌شود و کسانی را که مرتکب چنین اعمالی می‌گردند، مجرم یا بزهکار می‌گویند. بزهکاری از یک منظر به صورت پدیده‌ای حقوقی شناخته می‌شود و به رفتارهای غیر قانونی اشاره دارد که رسماً ثبت شده است (استانچ و همکاران^۳، ۲۰۲۳). دلایل احتمالی زیادی برای بزهکاری وجود دارد که از جمله می‌توان مسائل مربوط به علل خانوادگی، ویژگی‌های شخصیتی و شناختی فرد بزهکار، انواع نابسامانی‌های اقتصادی و اجتماعی، ویژگی‌های خاص جوامع متمدن از جمله توسعه صنایع، گسترش غیر اصولی شهرستان‌ها، برخورد اقوام گوناگون، سست شدن مبانی مذهبی و اخلاقی، مهاجرت، دوری از خانواده و نداشتن حمایت اجتماعی اشاره کرد (گل‌خندان، ۱۴۰۱).

در دهه‌های اخیر توجه فراوانی به اختلالات دوران نوجوانی شده و در این میان اختلال سلوک از شایع‌ترین این اختلالات است. میزان شیوع سالانه اختلال سلوک آن در جمعیت کلی جامعه ۲۰-۱۰ درصد و میانه ۴ درصد تخمین زده می‌شود (کیلیمنت-گالارزا و همکاران^۴، ۲۰۲۲). اختلال سلوک الگوی مکرر و مداوم رفتارهایی است که به موجب آن حقوق اساسی دیگران، هنجار یا مقررات عمده اجتماعی متناسب با سن نقض می‌شوند و با علائمی مثل پرخاشگری با افراد و حیوانات، تخریب اموال، فریبکاری یا دزدی تخلفات جدی از مقررات مشخص می‌شود. این اختلال یک الگوی رفتاری مداوم و مکرر با چهار گروه اصلی پرخاشگری، خرابکاری، دروغگویی و قانون شکنی است که باعث نقض هنجارها، حقوق اساسی دیگران و مقررات اجتماعی می‌شود (حیدری و همکاران، ۱۴۰۲).

یکی از متغیرهای مهم در بروز بزهکاری، تیپ‌های شخصیتی است؛ شخصیت، مجموعه پویا و سازمان یافته‌ای از خصوصیات است که به طرز منحصر به فردی بر شناخت و افکار، انگیزه‌ها و رفتار شخص در وضعیت‌های مختلف تأثیر می‌گذارد (تنها و مومنی فرد، ۱۴۰۲). ویژگی‌های شخصیتی صفات پایداری هستند که از موقعیتی به موقعیت دیگر چندان تغییر نمی‌کنند، آنها گرایش‌هایی باثبات و بادوام پاسخ‌دهی به شیوه یکسان به محرک‌های مختلف می‌باشند و می‌توانند پیش‌بینی‌کننده رفتار فرد در موقعیت مختلف باشند. شخصیت به عنوان یک ساختار روانی بسیار پیچیده است و به راحتی نمی‌توان کمیت و کیفیت آن را تعیین کرد (دی‌گروت و همکاران، ۲۰۲۴).

-
1. Self-Injury
 2. Xiao et al
 3. Stancu et al
 4. Climent-Galarza et al
 5. De Groot et al

امروزه ارتکاب جرم و بزهکاری یکی از معضلات هر جامعه ای است و گاه خسارت جبران ناپذیری را به جامعه وارد می سازد و از آن جایی که بشر دریافته است مجازات ها در کاهش آمار جرم و جنایت نمی توانند عامل مؤثری باشند، بنابراین لازم می باشد ضمن اقدامات پیش-گیرانه، تغییرات و اصلاحات رفتاری به گونه ای مؤثر صورت گیرد و تدابیر کارآمدتری جهت پیشگیری از جرم اندیشیده شود تا از تکرار جرم جلوگیری به عمل آید. لذا با توجه به آن چه که بیان شد و از سویی دیگر کمبود پژوهش های انجام شده در زمینه متغیرهای پژوهش حاضر در داخل کشور، این پژوهش با هدف حاضر پیش بینی بزهکاری بر اساس اختلال سلوک و تیپ های شخصیتی در نوجوانان مقیم کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان انجام شد.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه نوجوانان کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان شامل ۱۸۰ نفر در سال های ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به روش سرشماری بود. ملاک های ورود به پژوهش شامل نوجوان ۱۲ تا ۱۸ سال بودن و مقیم کانون اصلاح و تربیت شهر کرمان بود. ملاک خروج از پژوهش شامل عدم تمایل به همکاری در پژوهش و عدم تکمیل پرسشنامه ها بود. ملاحظات اخلاقی این پژوهش شامل موارد ذیل بود: الف) کلیه شرکت کنندگان در پژوهش با اختیار و تمایل خود شرکت کردند. ب) درباره اصول رازداری و محرمانه بودن هویت شرکت کنندگان به آنان اطمینان داده شد که کلیه اطلاعات به صورت محرمانه باقی خواهد ماند. ج) در پایان از شرکت کنندگان در پژوهش تقدیر و تشکر به عمل آمد. د) شرکت کنندگان در صورت تمایل هر زمانی که می خواستند از ادامه مشارکت می توانستند انصراف دهند. این پژوهش دارای کد اخلاق . ۱۴۰۱،۵۵۷ IR.KMU.REC از کمیته اخلاق دانشگاه ازاد اسلامی واحد کرمان می باشد.

روش اجرای پژوهش بدین صورت بود که با اخذ مجوز از کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان تمامی نوجوانان مقیم در کانون، در سالن اجتماعات کانون مستقر شدند. توضیحات لازم در مورد هدف از اجرای پرسش نامه ها و چگونگی تکمیل، توسط پژوهشگر و با تاکید بر عدم ذکر نام و مشخصات و همچنین بیان محرمانه بودن، به آن ها داده شد و با همکاری پرسنل کانون، سوالات در بین جامعه هدف توزیع و پس از مدت زمان مربوط به هر پرسشنامه، پاسخ نامه ها جهت نمره گذاری جمع آوری شد. پرسشنامه ها در بازه زمانی مشخص شده توسط نوجوانان با همکاری روانشناسان کانون تکمیل گردید.

ابزار

پرسشنامه بزهکاری^۱: پرسشنامه استاندارد بزهکاری نوجوانان در سال ۱۳۹۳ توسط آیتی ساخته شده است. این پرسشنامه ۱۹ سؤال دارد. این پرسشنامه دارای ۵ مولفه فقر اقتصادی خانواده (سوالات ۱ تا ۴)، دوستان ناباب (سوالات ۵ تا ۸)، پابندی خانواده به مذهب (سوالات ۹ تا ۱۱)، نحوه گذران اوقات فراغت (سوالات ۱۲ تا ۱۴) و شرایط اجتماعی خانواده (سوالات ۱۵ تا ۱۹) می باشد. میزان پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آمد. روایی محتوایی و صوری آن نیز مطلوب گزارش شد (آیتی، ۱۳۹۳). در این پژوهش میزان ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۶ گزارش شد.

پرسشنامه اختلال سلوک! پرسش‌نامه توسط گودمن (۱۹۹۷) ساخته شده است و برای سنین ۱۶-۳ سال به کار می‌رود. این پرسش‌نامه سه فرم معلم، والدین و خودسنجی را شامل می‌شود که از فرم خودسنجی آن استفاده شد. قابل توجه است که فرم خود گزارشی برای نوجوانان ۱۶ سال طراحی شده است که دارای ۳۵ سوال می‌باشد. این پرسشنامه دارای پنج مولفه پرخاصگری (سوالات، ۲۵، ۲۷، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۴)، بی‌مسئولیتی (سوالات ۵، ۶، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۲۱، ۲۸، ۳۵)، فریبکاری (سوالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲)، خرابکاری (سوالات ۱۳، ۱۴، ۱۸، ۱۹، ۲۶) و روابط بین فردی ضعیف (سوالات ۷، ۸، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۱) می‌باشد. شیوه نمره‌دهی پرسشنامه براساس طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از هرگز=۱، به ندرت=۲، گاهی=۳، اغلب=۴ و همیشه=۵ می‌باشد. در پژوهش هدایت و همکاران (۱۴۰۲)، پایایی آن با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۷ بدست آمد و همچنین پایایی آن از طریق روش آزمون-آزمون مجدد ۰/۸۵ بدست آمد. روایی سازه این پرسشنامه با استفاده از آزمون همبستگی بین این پرسشنامه با آزمون CSI-4 محاسبه شد و ۰/۸۷ بدست آمد. در این پژوهش میزان ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ گزارش شد.

پرسشنامه تیپ‌های شخصیتی! این پرسشنامه توسط هانس‌یورگن آیزنک در سال ۱۹۶۳، در ارتباط با سنجش گونه‌ها و صفاتی از مجموعه شخصیتی افراد ساخته شده است. این پرسشنامه دارای ۵۷ سؤال درباره رفتار و احساسات مختلف وجود دارد. این پرسشنامه سه بُعد شخصیت روان‌رنجوری خویی (پایداری هیجانی / بی‌ثباتی هیجانی)، برون‌گرایی (برون‌گرایی/درون‌گرایی) و روان‌پریشی را می‌سنجد، اما از آن مهم‌تر این است که برون‌گرایی و روان‌رنجور خویی را به طور مستقل، با همبستگی نزدیک به صفر بین برون‌گرایی و روان‌رنجور خویی ارزیابی می‌کند. سوالات در طیف لیکرت دو گزینه‌ای بله و خیر، مورد بررسی قرار می‌گیرند. در پژوهش حیدریه زاده و رحیمی (۱۴۰۱)، میزان پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ برای مقیاس روان‌پریشی ۰/۶۷، برای مقیاس برون‌گرایی-، بوده است. در این پژوهش میزان ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ گزارش درون‌گرایی ۰/۸۹ و برای روان‌رنجوری خویی ۰/۹۰ شد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از میانگین، انحراف معیار، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون توسط نرم افزار SPSS نسخه ۲۸ انجام شد.

نتایج

در این مطالعه ۱۸۰ نفر از کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان شرکت کردند. از این تعداد ۱۱۸ نفر پسر (۶۵/۵ درصد) و ۶۲ نفر دختر (۳۴/۵ درصد) بودند. دامنه سنی افراد ۱۶/۱۸ سال بود. اطلاعات توصیفی مربوط به متغیر پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار
اختلال سلوک	۷۸/۵۳	۲۰/۱۸
پرخاشگری	۱۸/۲۴	۴/۶۹
بی مسئولیتی	۱۷/۹۶	۴/۴۴
فربکاری	۱۸/۱۳	۴/۸۲
خرابکاری	۱۰/۹۳	۳/۵۵
روابط بین فردی ضعیف	۱۳/۲۴	۳/۷۵
برونگرایی	۱۲/۳۰	۳/۶۹
روان رنجورخویی	۱۶/۴۳	۴/۹۴
روان پریشی	۱۱/۸۹	۵/۶۶
بزهکاری	۵۵/۷۷	۷/۷۰

در همان گونه که در جدول ۱ مشاهده می شود میانگین متغیر اختلال سلوک ، تیپ های شخصیتی و بزهکاری به دست آمده است. جدول ۲، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش گزارش شده است.

جدول ۲ همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱. پرخاشگری	۱								
۲. بی مسئولیتی	۰/۲۷*	۱							
۳. فربکاری	۰/۳۸**	۰/۴۱**	۱						
۴. خرابکاری	۰/۳۹**	۰/۳۶*	۰/۴۰	۱					
۵. روابط بین فردی ضعیف	۰/۴۳**	۰/۵۰**	۰/۲۱	۰/۴۳**	۱				
۶. برونگرایی	۰/۱۷	-۰/۳۱*	-۰/۱۳	-۰/۱۴	-۰/۳۹**	۱			
۷. روان رنجورخویی	۰/۴۷**	۰/۴۴**	۰/۱۴	۰/۵۰**	۰/۴۳**	-۰/۳۳*	۱		
۸. روان پریشی	۰/۵۱**	۰/۴۶**	۰/۳۷*	۰/۵۱**	۰/۵۱**	-۰/۴۱**	۰/۴۵**	۱	
۹. بزهکاری	۰/۵۸**	۰/۵۲**	۰/۴۵**	۰/۶۱**	۰/۴۷**	۰/۱۶	۰/۴۱**	۰/۳۹**	۱

** معناداری در سطح ۰/۰۱ و * معناداری در سطح ۰/۰۵

با توجه به جدول فوق بزهکاری با پرخاشگری ۰/۵۸، بی‌مسئولیتی ۰/۲۷، فریبکاری ۰/۳۸، خرابکاری ۰/۳۹، روابط بین فردی ضعیف دارد. فقط بین $P < 0/05$ و دو تیپ شخصیتی روان رنجورخویی ۰/۴۷ و روان‌پریشی ۰/۵۱ رابطه مثبت و معناداری در سطح بزهکاری و برونگرایی رابطه معناداری مشاهده نشد.

جدول ۳. آزمون رگرسیون جهت پیش‌بینی بزهکاری بر اساس اختلال سلوک و مولفه‌های آن

متغیر ملاک: بزهکاری							
P	T	β	P	F	R^2	R	پرخاشگری
۰/۰۱	۱۷/۶۷	۰/۵۶	۰/۰۰۱	۴۱/۷۳	۰/۰۹۶	۰/۳۱	بی‌مسئولیتی
۰/۰۱	۱۱/۴۹	۰/۶۱	۰/۰۰۱	۶۴/۲۳	۰/۱۵	۰/۳۹	فریبکاری
۰/۰۱	۱۸/۶۶	۰/۶۵	۰/۰۰۱	۷۳/۱۲	۰/۱۷	۰/۴۲	خرابکاری
۰/۰۱	۲۱/۲۱	۰/۷۲	۰/۰۰۱	۸۸/۶۵	۰/۲۳	۰/۴۸	روابط بین فردی ضعیف

با توجه به جدول ۳ نتایج رگرسیون نشان داد مولفه‌های اختلال سلوک می‌توانند بزهکاری نوجوانان را پیش‌بینی کنند. براساس نتایج این جدول مولفه پرخاشگری ۵۶ درصد، فریبکاری ۶۱ درصد، خرابکاری ۶۵ درصد و روابط بین فردی ضعیف ۷۲ درصد توانستند بزهکاری نوجوانان را پیش‌بینی کنند.

جدول ۴. آزمون رگرسیون جهت پیش‌بینی بزهکاری بر اساس تیپ‌های شخصیتی و مولفه‌های آن

متغیر ملاک: بزهکاری							
P	T	β	P	F	R^2	R	متغیر پیش‌بین
۰/۲۴۵	۱/۰۵	۰/۰۴	۰/۱۴۷	۰/۶۳	۰/۰۲	۰/۱۴	برونگرایی
۰/۰۱	۳۵/۷۱	۰/۷۶	۰/۰۰۱	۷۳/۵۵	۰/۳۸	۰/۶۲	روان رنجورخویی
۰/۰۱	۲۹/۴۰	۰/۶۷	۰/۰۰۱	۵۴/۹۲	۰/۲۶	۰/۵۱	روان‌پریشی

با توجه به جدول ۳ نتایج رگرسیون نشان داد دو تیپ شخصیتی روان رنجورخویی و روان‌پریشی می‌توانند بزهکاری نوجوانان را پیش‌بینی کنند. براساس نتایج این جدول تیپ شخصیتی روان رنجورخویی ۷۶ درصد و روان‌پریشی ۶۷ درصد توانستند بزهکاری نوجوانان را پیش‌بینی کنند.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش پیش بینی بزهکاری بر اساس اختلال سلوک و تیپ های شخصیتی در نوجوانان مقیم کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان بود. نتایج این پژوهش نشان داد که اختلال سلوک پیش بینی کننده بزهکاری در نوجوانان مقیم کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان بود. نتایج این پژوهش با پژوهش های قادری (۱۴۰۲)، حیدری و همکاران (۱۴۰۲)، لامورو و سولکوفسکی (۲۰۲۱) و مدیسون و همکاران (۲۰۲۱) همسویی و همخوانی دارد. نتایج ناهمسو یافت نشد.

در تبیین این یافته می توان گفت که کودکان و نوجوانان به عنوان اهرم های بلوغ نیافته و انعطاف پذیر اجتماعی در جریان های رشدی خویش تحت تأثیر مؤلفه های متعددی از جمله زمینه های زیستی پیش و پس از تولد در زمینه های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی به نحوه ویژه ای به بالندگی می رسند و مجموعه ای از عوامل کلیت نظام شناختی آنان را که در پیچه ارتباط با جهان پیرامون است را تشکیل می دهند. یکی از مسائلی که ارتباط مستقیم با بزهکاری نوجوانان در آینده دارد (قادری، ۱۴۰۲). مسئله اختلال سلوک می باشد. اختلال سلوک یک الگوی رفتاری مداوم و مکرر با چهار گروه اصلی پرخاشگری، خرابکاری، دروغگویی و قانون شکنی است که باعث نقض هنجارها، حقوق اساسی دیگران و مقررات اجتماعی می شود. این افراد دارای هیجان های جامعه دوستانه محدود و عاطفه سطحی یا ساختگی هستند و احساس ندامت و عذاب وجدان، همدلی و عاطفه در این افراد بسیار پایین است (لامورو و سولکوفسکی، ۲۰۲۱).

دیگر نتیجه این پژوهش نشان داد که تیپ های شخصیتی پیش بینی کننده بزهکاری در نوجوانان مقیم کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان بود. نتایج این پژوهش با نتایج بهاری پور (۱۴۰۱) و باران زهی و صوفی (۱۳۹۷) همسو می باشد. نتایج ناهمسو یافت نشد.

در تبیین این یافته می توان گفت که ویژگی های شخصیتی صفات پایداری هستند که از موقعیتی به موقعیت دیگر چندان تغییر نمی کنند، آن ها گرایش هایی با ثبات و بادوام پاسخ دهی به شیوه یکسان به محرک های مختلف می باشند و می توانند پیش بینی کننده رفتار فرد در موقعیت مختلف باشند (بهاری پور، ۱۴۰۱). افراد با شخصیت های کم کنترل که به خصوصیت های بی انضباطی، ناپایداری هیجانی و کم توافقی مشخص می شوند، احتمال بزهکاری نوجوانی بیشتری نسبت به افراد با شخصیت های بیش کنترل دارند. ممکن است در بین بزهکاران افرادی یافت شوند که بر اثر ابتلا به نشانه های روان رنجوری نتوانسته اند با محیط سازگاری پیدا کنند و بنابراین عملاً در مجرای بزهکاری افتاده اند (بهاری پور، ۱۴۰۱).

از محدودیت های پژوهش حاضر می توان گفت که نمونه تحقیق حاضر شامل نوجوانان کانون اصلاح و تربیت شهرستان کرمان بود از این رو در تعمیم نتایج پژوهش به سایر نوجوانان و بزهکاران کشور باید احتیاط شود. به دلیل بی سواد بودن یا سطح تحصیلات پایین تعدادی از نوجوانان مقیم در کانون، فرایند تکمیل پرسش نامه ها با مشکل روبرو بود، به طوری که پژوهشگر باید پرسش با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می شود چنین پژوهشی بر روی سایر گروه های مجرمان نامه های مربوط به آن ها را تکمیل می کرد و بزهکاران و حتی افراد در معرض خطر بزهکاری نیز انجام گیرد. پیشنهاد می شود بررسی مقایسه ای اختلال سلوک و تیپ های شخصیتی و بزهکاری در نوجوانان قطب جنوب (کرمان-یزد-هرمزگان) با سایر قطب های مرکزی و شمال کشور انجام شود. اختلال سلوک و تیپ های شخصیتی به عنوان پیش بینی کننده های بزهکاری مطرح شده اند، بنابراین برنامه های پیشگیری و مداخله باید بر اساس این نتایج طراحی شود تا از بروز بیشتر بزهکاری جلوگیری شود.

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته از رساله دکترای نویسنده اول و دارای کد اخلاق IR.KMU.REC.1401.557 از دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان است. بدین وسیله از کلیه مشارکت‌کنندگان که ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند تقدیر و تشکر می‌شود.

تضاد منافع

هیچ‌گونه تضاد منافی برای نویسندگان این مقاله وجود ندارد.

- آیتی، علی. (۱۳۹۳). بررسی ویژگی های روانسنجی بزهکاری، روش ها و مدل های روانشناختی، ۲ (۱۴)، ۱۳۵-۱۴۹.
- باران زهی، سمیه، صوفی، اله نظر. (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین تیپ های شخصیتی با شکست تحصیلی و بزهکاری در دانش آموزان ابتدایی شهرستان سراوان در سال تحصیلی ۹۶-۹۷. کنفرانس ملی دستاوردهای نوین جهان در تعلیم و تربیت، روانشناسی، حقوق و مطالعات فرهنگی اجتماعی
- بهاری پور، باقر. (۱۴۰۱). بررسی مؤلفه های موثر بر شخصیت افراد منتج به بزهکاری. پژوهش های معاصر در علوم و تحقیقات، ۴ (۳۴)، ۱۱۷-۱۳۴.
- تنها، زهرا، مومنی فرد، معصومه. (۱۴۰۲). نقش میانجی شوخ طبعی در رابطه بین رگه های اختلال شخصیت مرزی و گرایش به خودکشی در کارکنان بیمارستان های دولتی. پژوهش های کاربردی در علوم رفتاری، ۱ (۱۵)، ۷۱-۸۵.
- حیدری، فاضله، نریمانی، محمد، مدبر، سیفاله، بشرپور، سجاد. (۱۴۰۲). تحلیل مسیر اثر سرشت های هیجانی بر نشانه های اختلال سلوک در نوجوانان: بررسی نقش میانجی نشخوار خشم. مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت، ۱۰ (۱)، ۵-۱۸.
- حیدریه زاده، بهار، رحیمی، مرضیه. (۱۴۰۱). رابطه بین تیپ های شخصیتی با شادکامی و عزت نفس در بین دانشجویان دانشگاه امام جواد(ع) شهر یزد. مطالعات و تحقیقات در علوم رفتاری، ۴ (۱۰)، ۶۹-۸۲.
- خاطری، برهان، مهرا، نسرين، مهدوی ثابت، محمدعلی، کارگری، نوروز. (۱۴۰۳). بازخوانی انتقادی واکنش به بزهکاری اطفال و نوجوانان در رویکرد جدید قانون گذاری. پژوهش های حقوق جزا و جرم شناسی، ۱ (۲۱)، ۳۷-۴۶.
- قادری، علیرضا. (۱۴۰۲). تاثیر اختلال سلوک بر بزهکاری اطفال و نوجوانان و بررسی اختلال کاستی توجه و بیش فعالی بر بزهکاری. دهمین کنفرانس بین المللی علم و فناوری علوم تربیتی، مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران
- گل خندان، سمیرا. (۱۴۰۱). رابطه ساختار خانواده با بزهکاری اطفال و نوجوانان (مطالعه میدانی در کانون اصلاح و تربیت استان پژوهش های حقوق جزا و جرم شناسی، ۱۰ (۱۹)، ۲۰۷-۲۳۵. اصفهان)
- هدایت، سعیده، نریمانی، محمد، آقاجانی، سیف اله، بشرپور، سجاد. (۱۴۰۲). مدل ساختاری دشواری در تنظیم هیجان و نشانه های اختلال سلوک (CD) با میانجی گری همدلی عاطفی و شناختی در نوجوانان پسر رویش روان شناسی، ۱۲ (۶)، ۴۸-۳۷.
- Climent-Galarza, S., Alcaide, M., Garcia, O. F., Chen, F., & Garcia, F. (2022). Parental socialization, delinquency during adolescence and adjustment in adolescents and adult children. *Behavioral Sciences*, 12(11), 448.
- De Groot, C. M., Heyne, D., & Boon, A. E. (2024). School refusal in adolescence: Personality traits and their influence on treatment outcome. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 32(3), 127-140.
- Lamoreaux, D.J. & Sulkowski, M.L. (2021). Crime Prevention through Environmental Design in Schools: Students' Perceptions of Safety and Psychological Comfort. *Psychology in the Schools*. 58(3): 475-493.
- Stancu, A. I., & Aghenitei, M. (2023). Delinquency—a Contemporary Global Problem. *The Annals of “Dunarea de Jos” University of Galati. Legal Sciences. Fascicle XXVI*, 6(2), 18-34.
- Xiao, Q., Song, X., Huang, L., Hou, D., & Huang, X. (2022). Global prevalence and characteristics of non-suicidal self-injury between 2010 and 2021 among a non-clinical sample of adolescents: a meta-analysis. *Frontiers in psychiatry*, 13 (2), 912-925.

Prediction of delinquency based on behavior disorder and personality types in adolescents living in correctional centers

Marzieh Ganjavi¹, Alireza Manzari Tavakoli², Zahra Zain Aldini Maymand³

Abstract

Delinquency as a social phenomenon that has a large extent among different societies and is associated with many damages in the individual, family and social dimensions. The purpose of the present study was to predict delinquency based on behavior disorder and personality types in teenagers living in correctional centers in Kerman city. The method of this description was correlation type. The statistical population of the study of all juveniles of the Correctional and Education Center of Kerman included 180 people in the years 2023 by census method. Subjects responded to Goodman's (1997) conduct disorder questionnaires, Eysenck's personality types (1963), Link Vakil's moral intelligence (2005), and Aiti's juvenile delinquency (1997). Data analysis was done using mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient and regression by SPSS software version 28. The results showed that behavior disorder and personality types are predictors of delinquency in adolescents living in correctional centers in Kerman city ($P < 0.05$). Therefore, to reduce the delinquency and psychological problems of adolescents living in correctional centers, it is recommended to investigate their behavioral disorders and personality types.

Keywords: delinquency, behavior disorder, personality types, teenagers, correctional center.

1. PhD student in Psychology, Department of Psychology, Zarand Branch, Islamic Azad University, Zarand, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran (Corresponding author)

3. Associate Professor, Department of Psychology, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran.